

Masteressä

Kungl. Konsthögskolan

Niklas Edstam

870902-6630

Professor: Sigrid Sandström

Handledare: Fredrik Ehlin

Jag är inte någon annan.
Men ibland vill jag vara någon annan.
Gå i fotspår och utforma det någon annan ser och vet.
Jag har velat vara någon annan.
En annan än den jag är.
Som dig Raoul De Keyser.
I början visste jag inte vad jag skulle göra eller vem jag skulle kunna bli.
Det fanns inga trådar.
Ingen målning.
Hur skulle jag kunna veta att något var gjort av mig?
Något av oss eller något av ett vi?
Hur färgen skulle omvandlas till något nödvändigt.
Jag brukade ta fram mitt anteckningsblock och teckna en form.
Det var något jag iallafall kunde göra.
Jag gjorde utställningar.
Som jag nu har glömt.
Jag hittar fotografier tagna i min ateljé.
Arrangerade saker i oordning.
Inget verkar vara viktigare än det andra.
Inget verkar vara av betydelse.
Jag har målat igenom så många olika riktningar.
Försökte hitta en dynamik i mötet.
Vem har jag velat vara?
Någon annan iallafall.
Jag visste inte hur jag skulle förhålla mig till en färdig målning.
Jag ville vara någon annan som kunde ta det beslutet.
Jag målade stilleben i smyg bakom mina målningar.
Idag målar jag stilleben efter minnen.

Vill inte bli lämnad.

Vill inte lämna.

Jag målade och mötte frågan om relationen till formatet.

Hur det kan påverka bilden.

Och hur vi vill delge en målning.

Jag avböjde det stora formatet.

Det som jag fann självklart i påverkan på kropp och blick.

Letade efter annat motstånd.

Jag ville bli en portabel målare.

Måla små målningar.

Nästan obetydliga i sitt format.

Och blickens möte av det överskådliga.

Jag har målat igenom målningen men ändå på ytan.

Ytan som jag var så rädd för.

Verkligen rädd?

Vad visar ytan på egentligen?

Att målningen har ett slut.

En utväg.

Ytan som jag målar först och sist.

Den kan vara tunn och skör.

Knottrig och sluten.

Det handlar om målningens vilja att synas.

Om jag kan se in och tillåta någon annan att se.

Eller om jag avsäger inträdet.

Jag väljer inblicken.

Målning/Skärva.

Nedtecknad på tyg.

Jag plockade ihop kartonger i ateljén.
Byggde formationer av gips och täckte med färg.
Jag arrangerade stilleben.
Bläddrar i böcker om konstnärer.
Jag härmar.
Som att det inte skulle synas.
Som att ingen skulle veta.
Det är klart det syns.
Men jag fick tillåtelse av nyfikenheten att lära mig.
Tecknar med kol.
Som under lektionerna där jag skulle urskilja mellanrummet mellan linjer.
Jag försökte se.
Linjen visar på avbrott.
Uppdelning och frågan om vad som är innan och utanför.
Mellanrummet visar på det som ligger inom bilden.
Om vi kan få tillträde till måleriet.
I mellanrummet fyller jag i bildens inre samtal.
Förhandlingar som pågår med målningens innehåll.
Att urskilja någonting från det andra.
Jag översätter det jag ser och vet.
Alla minnen från möten av målningar.
I böcker, filmer och utställningar.
Målningar som jag har varit nära.
Bär med mig i minnet.
Sorterar, förhandlar och översätter.
Återberättar och glömmer.

Jag urskiljde former med tejp.
Motsatsen till den upplösta formen.
Skarpa linjer som skär igenom bilden.
Jag var övertygad om formen gentemot det upplösta.
Jag är inte övertygad längre.
Nu målar jag skimmer.
Vikten av det detaljerade visar att målningens delar har olika värde.
Då detaljen krävs för bildens helhet.
Jag byter ut.
Jag övergår till helheten.
Utjämning inom bilden.
Där allting är av samma vikt.
Har lika värde.
Det är en prioriteringsfråga.
En attityd som inte handlar om uppdelning.
Jag valde helheten.
Efter dina målningar Agnes Martin.
Förändring och ombyte.
Bildens inre samtal.
Som förtydligas genom helheten.
Jag går runt och väljer ut bilder efter vad jag ser.
Jag klipper ut detaljer av sammanhang och målar.
Eller jag målar ett fragment av det jag har sett.
För in det i målningen.
På en viss plats.
Inte allt på samma gång.
Jag måste ju hinna fundera.
På vad jag ska göra härnäst.
En utställning?

Jag har inplastade målningar sparade i lådor.

Ett litet arkiv.

Ibland tar jag fram dom och tittar efter vad som då var viktigt och nödvändigt.

Vad är nödvändigt?

Det tar ett tag att urskilja.

Måleri handlar om blickens förvärvade kunskap att se och urskilja.

Det som är inom bilden av en anledning eller inte.

För mig är anledning balans, ljus och skimmer.

Motsatsen är simuleringen av måleri.

Att inte översätta det jag har sett.

Jag täcker målningen med transparenta skynken.

Skynken som täcker delar av målningen.

Som ger inblick.

Som ligger nära.

Som en andningspaus.

Vad fotograferar jag egentligen?

Närbilder.

Utsnitt av ett sammanhang.

Foton som föreställer mina målningar eller målningar som jag målar och som jag sedan letar efter på olika platser?

Skriver i mina anteckningsblock.

Förut skrev jag dagligen.

Inte nu längre.

Målningar som blir ordlösa.
Eller orden som blir verkningslösa i samtalet om målningen.
Om innehåll.
För att orden inte behövs.
Vi kan prata om tillkomsten av måleri.
Dess möjliga plats.
Och händelser däremellan.
Jag tecknar färgen som ljuspunkter i målningen.
Färgen som sig själv.
Inte ljuset som är inuti målningen.
Utan på.
Små målningar behöver ljuset.
För att inte släckas.
För att delge.
Vad heter mina målningar?
Jag vet inte.
Som sagt.
Ibland känns orden verkningslösa.
Vissa målningar har jag sparat i minnet.
Andra ligger nedpackade i påsar.
Bortglömda och refuserade.

Jag minns målningar av andra.
Jag går och tittar.
Återberättar när jag kommer till ateljén.
Det jag har sett.
Nyfikenheten och strävan kvarstår som det viktiga.
Jag fortsätter att måla.
Minnets av att måla.
Handens rörelsemönster som har blivit till kunskap.
Minnets av att överraskas.
Och påminnas.
Motiverar mig att fortsätta måla.
Göra nästa målning.
Om och om igen.
Den ena framför den andra.
Behöver ni varandra?
Sätter mig ner och funderar ett tag.
Tittar ut genom mina fönster.
Får inte vara för nära måleriet.
Vill inte veta för mycket.
Packar ihop.
Går hem.
På vägen hittar jag kanske något nytt till morgondagen.